

نام و نام خانوادگی:	نام درس: ادبیات فارسی یازدهم	تعداد صفحات:	شماره صندلی:
کلاس یازدهم:	نام دبیر:	۴	

ردیف	سوالات	بارم
۱	قلمرو زبانی ۷ نمره در ابیات زیر یک کلمه معادل واژه سازگار گردانیدن است آن را مشخص نمایید. اگر لطفش قرین حال گردد همه اقبال ها ادبار گردد وگر توفیق او یک سو نهد پای نه از تدبیر کار آید نه از رای	۰/۲۵
۲	در بیت اول واژه هم معنا با بیت دوم آمده است آن ها را بیابید و هر دو را بنویسید به زیر باره می نالید از درد سوار زخم دار نیم مرده چو لشکر گرد بر گردش گرفتند چو کشتی بادپا در رود افکند	۰/۲۵
۳	کدام واژه معادل معنایی «سگه زر» است؟ الف) صلت ب) زرپاره ج) درم	۰/۲۵
۴	در متن زیر دو واژه با رابطه معنایی مترادف بیابید. «مولانا در دمشق پیوسته به افغان و بی قراری، شمس را از هرکوی و برزن جست و جو می کرد و نمی یافت.»	۰/۲۵
۵	املائی صحیح کلمه را از داخل کمانک مشخص کنید. الف) «ما حق نعمت تندرستی که باز یافتیم، لختی (گزارده - گذارده) باشیم. ب) این بگفت و به مسند (غزا - قضا) باز آمد؛ تنی چند از بزرگان در مجلس حکم او بودند.	۰/۵
۶	در کدام گزینه غلط املائی دیده نمی شود؟ الف) عباس میرزا را با اعطای نشان ولایتعهدی، راهی دارلسلطنه تبریز کرده بود. ب) بیچاره گی ورا چو دیدند در چاره گیری زبان کشیدند ج) حق تعالی عزرائیل را بفرمود: «برو، اگر به طوع و رقت نیاید، به اکراه و اجبار، برگیر و بیاور.» د) قُوز می کردم و از فرط هیجان «لگه» می دویدم. کسانی که توی کوچه مرا می دیدند کمی «خل» می پنداشتند.	۰/۲۵
۷	جمله ای که در آن غلط املائی آمده به صورت صحیح باز نویسی کنید و زیر کلمه تصحیح شده خط بکشید. «از قضای آمده پس از نماز امیر کشتی ها بخواست و ناوی ده بیاوردند. و جامه ها آوردند و شرعی بر وی کشیدند. آن گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ و هزاهز و غریب خواست. امیر برخاست. و هنر آن بود که کشتی های دیگر به او نزدیک بودند.»	۰/۵
۸	در میان کلمه های زیر غلط های املائی را مشخص کنید و صحیح آن را بنویسید. آقاجی خادم - وزر و وبال - غلت خوردن - صغیر گلوله - رمق و نفس - رایت و علم - اسرار و پافشاری - منبع بی شائبه	۰/۵
۹	املائی صحیح کلمه نادرست را در عبارت زیر بنویسید. فطرت او با مناعت تبع سرشته شده بود و در میان اصناف خویشان خویش به غنا خنیده نام بود	۰/۲۵
۱۰	اسنادی و غیر اسنادی بودن افعال را در جمله های زیر مشخص کنید الف) در آن دریای خون در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می گشت ب) نهان می گشت روی روشن روز به زیر دامن شب در سیاهی	۰/۵
۱۱	در هر دو بیت ذیل تنها یک کلمه دارای نقش تبعی است کلمه و نقش آن را مشخص کنید. الف) تو چه ارمغانی آری که به دوستان فرستی چه از این به ارمغانی که تو خویشان بیایی ب) در خرمن زمانه زخم آتش از فغان شوق تو جانگداز من و من زمانه سوز	۰/۵

۰/۵	۱۲	وابسته های پیشین و نوع آن ها را در مصرع نخست مشخص کنید . این چه تایی است که آن حلقه گیسوی تو دارد که دل هر دو جهان بسته یک مو دارد
۰/۵	۱۳	جمله معلوم زیر را به جمله مجهول تبدیل نمایید. امیدوارم فرزندم امروز عکس گرفته باشد.
۰/۵	۱۴	از میان ابیات زیر کدام یک دارای جمله مرکب است جمله هسته و وابسته را در آن مشخص کنید الف (زاغی از آنجا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید ب) زین هم‌رهان سست عناصر دلم گرفت شیر خدا و رستم دستانم آرزوست
۱	۱۵	نقش کلمات مشخص شده را بنویسید الف (یقین <u>مرد</u> را دیده بیننده کرد ب (پنهان ز دیده ها و همه دیده ها از اوست آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست ج (شبی را تا شبی با لشکری خرد د (گو یارب از این گزاف کاری شد و تکیه بر آفریننده کرد ز تن ها سر ، ز سرها خود افکند توفیق <u>دهم</u> به رستگاری
۰/۵	۱۶	رابطه معنایی کلمات زیر را تعیین نمایید(رابطه گزینه الف و ب مشابه هم نباشد) الف) مُلک و مَلکوت: ب) چنگ و تار:
۱	۱۷	قلمرو ادبی (۵ نمره) سوالات زیر را پاسخ دهید: الف) مصرعی از شعر « آفتاب حسن » بنویسید که در آن کلمه « پنهان » به کار رفته باشد. ب) واژه های جا به جا شده در مصرع زیر را در جای خود بنویسید پای کشید از روش خویش باز در پی تقلید به او کرد جای
۰/۵	۱۸	جمله زیر را کامل کنید . حسام الدین از مولانا درخواست نمود کتابی به طرز الف) اثر سنایی یا ب) اثر عطار به نظم آرد.
۰/۵	۱۹	کیست و چیست؟ الف (مجید واعظی : ب) کتابی از جامی به نثر:
۰/۲۵	۲۰	در کدام یک از ابیات زیر آرایه ادبی متناقض نما دیده نمی شود الف) جامه طاوس از شوخی اگر پوشید زاغ ب) این قصه را شنو که از بخت بازگون ج) گویای بی تلفظ و بینای بی بصر نه چو طاووسش نباید کرد آن جلوه گری ما را بکشت یار به انفاس عیسوی دانای بی تفکر و دارای بی ملال
۰/۵	۲۱	مفهوم های کنایی قسمت های مشخص شده را بنویسید الف) مراسم آن سال با رسیدن خبر تحرک روس ها در شمال آذربایجان و گرجستان <u>تنها لعابی از تشریفات به رو داشت</u> . ب (فخری که از وسیلت دون همتی رسد <u>گر نام و ننگ داری از آن فخر عار دار</u>
۰/۵	۲۲	اضافه تشبیهی و اضافه استعاری را مشخص کنید الف) رگ روح: ب) نشتر عشق:
۰/۲۵	۲۳	شعر « رو سربنه به بالین تنها مرا رها کن / ترک من خراب شبگرد مبتلا کن » سروده مولانا برگرفته از درس «در کوی عاشقان» در قالب شعری سروده شده است
۰/۵	۲۴	آرایه های مربوط به هر بیت را در مقابل آن بنویسید(دو آرایه اضافی است) الف) به بهانه های شیرین به ترانه های زرین ب) کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را چرا به دانه انسانیت این گمان باشد (ایهام - حس آمیزی - تشبیه - مجاز)

۰/۲۵	۲۵	در بیت زیر چند تشبیه وجود دارد؟ چون رایت عشق آن جهانگیر شد چون مه لیلی آسمان گیر						
۰/۲۵	۲۶	عبارت زیر بیانگر کدام یک از ویژگی های شعر سعدی است؟ « در زبان فارسی احدی نتوانسته است مانند او حرف بزند و در عین حال، نظیر حرف زدن او را هر روز در کوچه و بازار می شنویم »						
۰/۲۵	۲۷	در متن زیر دو واژه متضاد بیابید «هر درختی را ثمره معین است که به وقتی معلوم ، به وجود آن تازه آید و گاهی به عدم آن پژمرده شود و سرو را هیچ از این نیست و همه وقتی خوش است و این است صفت آزادگان»						
۰/۲۵	۲۸	برای کدام کلمه در بیت زیر می توان آرایه مجاز در نظر گرفت؟ در آن باران تیغ و برق پولاد میان شام رستاخیز می گشت						
۰/۲۵	۲۹	قلمرو فکری (۸ نمره) به این بیت دقت کنید. باغ بوقلمون لباس و راغ بوقلمون نمای آب مروارید رنگ و ابر مروارید بار بوقلمون در بیت به چه معناست؟						
۰/۲۵	۳۰	با توجه به متن درس قاضی بست در بیت زیر کدام کلمه به مفهوم امیر مسعود آمده است؟ من رفتم و فرزند من آمد خلف صدق او را به خدا و به خداوند سپارم						
۰/۵	۳۱	عبارت های هم مفهوم را به هم وصل کنید. یک مورد اضافه است. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">الف) آدم به زیر لب آهسته می گفت: باشید تا من سر از این خواب خوش بردارم؛ اسامی شما را یک به یک برشمارم ...</td> <td style="width: 33%;">ب) گوهر محبت بود که در صدف امانت تعبیه کرده بودند و بر ملک و ملکوت عرضه داشته ...</td> <td style="width: 33%;">الف) انا عرضنا الامانه علی السموات ...</td> </tr> <tr> <td>ب) و علم آدم الاسماء کلها</td> <td>ج) انی اعلم ما لا تعلمون</td> <td></td> </tr> </table>	الف) آدم به زیر لب آهسته می گفت: باشید تا من سر از این خواب خوش بردارم؛ اسامی شما را یک به یک برشمارم ...	ب) گوهر محبت بود که در صدف امانت تعبیه کرده بودند و بر ملک و ملکوت عرضه داشته ...	الف) انا عرضنا الامانه علی السموات ...	ب) و علم آدم الاسماء کلها	ج) انی اعلم ما لا تعلمون	
الف) آدم به زیر لب آهسته می گفت: باشید تا من سر از این خواب خوش بردارم؛ اسامی شما را یک به یک برشمارم ...	ب) گوهر محبت بود که در صدف امانت تعبیه کرده بودند و بر ملک و ملکوت عرضه داشته ...	الف) انا عرضنا الامانه علی السموات ...						
ب) و علم آدم الاسماء کلها	ج) انی اعلم ما لا تعلمون							
۰/۵	۳۲	منظور از پدر و پسر در عبارتهای زیر چه کسی است؟ یک کیسه به پدر باید داد و یک کیسه به پسر تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرنده.						
۰/۲۵	۳۳	با توجه به ابیات زیر سوالات را پاسخ دهید. در آن باران تیر و برق پولاد میان شام رستاخیز می گشت در آن دریای خون در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می گشت بدان شمشیر تیز عافیت سوز در آن انبوه کار مرگ می کرد ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت دو چندان می شکفت و برگ می کرد الف) شاعر در کدام بیت نشان دادن انبوهی را ترسیم نموده است؟ ب) در بیت اول منظور از « شام رستاخیز » چیست؟ ج) چه کسی فاعل کارهای مطرح شده در همه ابیات فوق است؟						

۰/۵	<p>۳۴ کدام بیت ها با عبارت زیر ارتباط مفهومی دارند.</p> <p>«مردمی که به خانه های تاریک و بی دریجه عادت کرده اند .از پنجره های باز و نورگیر، گریزان هستند آخر چمشان را می زند و خسته شان می کند.»</p> <p>الف) در شب تاریک برداری نقاب از روی خویش ب) در ظلمت جهل می رود راه ج) « بیدل» از شب پره کیفیت خورشید مپرس د) زاهد از عشق بتان خواست مرا توبه دهد</p> <p>مرد نابینا ببیند باز یابد راه را از نور یقین خبر ندارد حق نهان نیست ولی خیره نگاهان کورند مدعی بین که خدا عقل نداد این قدرش</p>	۳۴
۰/۷۵	<p>۳۵ با توجه به ابیات سوالات را پاسخ دهید:</p> <p>یکی روبه‌پی دبد بی دست و پای فرو ماند در لطف و صنع خدای که چون زندگانی به سر می برد بدین دست و پای از کجا می خورد در این بود درویش شوریده رنگ که شیری برآمد شغالی به چنگ</p> <p>الف) منظوم از واژه می خورد در بیت دوم چیست؟ ب) چرا درویش شوریده رنگ بود؟ ج) مقصود از کلمه «این» در بیت آخر چیست؟</p>	۳۵
۰/۵	<p>۳۶ با توجه به بیت « دانست که دل اسیر دارد / دردی نه دوا پذیر دارد » از درس پرورده عشق پاسخ پرسش های ذیل را بنویسید.</p> <p>الف) چه کسی دانست؟ مجنون - پدر مجنون - خویشان مجنون - لیلی ب) منظور از درد چیست؟</p>	۳۶
۴	<p>۳۷ معنی و مفهوم ابیات و عبارات را تشریح نمایید. (هر مورد ۵٪ نمره)</p> <p>الف) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست ب) در آن دریای خون در قرص خورشید ج) می گفت گرفته حلقه در بر د) گر من نظری به سنگ بر بگمارم ه) بونصر را بگوی امروز درستم و در این دو سه روز بار داده آید. و) در ایران آن روز دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم ، بزم پدر ، رزم پسر. ز) الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت به سر ملائکه فرو می گفت. ح) هر عصب و فکری به منبع بی شائبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت.</p> <p>که دون همتانند بی مغز و پوست غروب آفتاب خویشتن دید کامروز منم چو حلقه بر در از سنگ دلی سوخته بیرون آرم</p>	۳۷
	<p>ایام عمرتان طربستان و وجود گراندردتان به نور یاد جانان گلستان باد!</p>	